การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

Role Perception of Carving Fruits and Vegetables Preservation

ศักรินทร์ หงส์รัตนาวรกิจ*
Sakarin Hongrattanavorakit
สุกัญญา จันทกุล
Sukunya Chantakul
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
*sakkarin.ho@rmutp.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้กับตัวแปรส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ประสบการณ์การแกะสลักผักและผลไม้ ปัจจัยสนับสนุนได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ เจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีจำนวน 249 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อยู่ในระดับมาก เจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

คำสำคัญ : การรับรู้ บทบาท การอนุรักษ์ งานแกะสลักผักผลไม้

Recieved : April 25, 2022 **Revised :** August 26, 2022 **Accepted :** December 12, 2022

Abstract

The objective of this research is to find a relationship between role perception in the preservation of carving fruits and vegetables with individual variables: gender, educational level, experience of fruit and vegetable carving, knowledge of fruit and vegetable carving, opinions of fruit and vegetable carving, and participation in fruit and vegetable carving conservation activities. The research sample was randomly selected from 249 bachelor's degree students of the Home Economics Technology, Faculty of Rajamangala University of Technology Phra Nakorn, Rajamangala University of Technology Krungthep, and Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The research method was questionnaires, and the collected data was analyzed using descriptive and inferential statistics.

The study found that role perception in the preservation of carved fruits and vegetables was at a statistically significant high level. Opinions of fruit and vegetable carving and participating in fruit and vegetable carving conservation activities are related to role perception, with a level of statistical significance set at 0.05. Knowledge of fruit and vegetable carving was not related to role perception in the preservation of carved fruits and vegetables.

Keywords : perception, role, conservation, fruits and vegetables carving

บทนำ

กระทรวงวัฒนธรรมจัดทำกรอบทิศทางยุทธศาสตร์ด้านวัฒนธรรมระยะ 20 ปี โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมในระดับนานาชาติมีภาพลักษณ์ความสัมพันธ์ที่ดี และได้รับการยอมรับในเวทีทางวัฒนธรรมระดับสากล ผลักดันสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม เอื้ออาทร มีความปรองดองสมานฉันท์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ประเทศไทยมีรายได้และความมั่งคั่งจากอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และบริการทางวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น (DCP, 2016) การแกะสลักผักและผลไม้เป็นวัฒนธรรมภูมิปัญญาที่ใช้ทักษะฝีมือในการสร้างสรรค์ ซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ของไทยยังสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชนที่มีการสั่งสมองค์ความรู้ใช้ระยะเวลาถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นอย่างต่อเนื่อง จนพัฒนาสู่ความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ (DCP, 2016) ประโยชน์ของงานแกะสลักที่เป็นจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ประกอบด้วยด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านจิตใจ และด้านความงาม (Suriyakamol, 2016)

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้สังคมได้รับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัฒน์ รวมถึงการผสมผสานวัฒนธรรมกับชาติอื่น ส่งผลให้เยาวชนซึมซับวัฒนธรรมข้ามชาติตามกระแสนิยมของสังคม

และเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมชาติไทยน้อยลง ดังนั้นครอบครัว สังคม สื่อมวลชน ควรปลูกกระแสให้เยาวชนหันมาใส่ใจเล็งเห็นคุณค่า และรวมมืออนุรักษ์และพัฒนาการแกะสลักผักและผลไม้ของไทยให้คงอยู่สืบไป

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ที่มีการเรียนในรายวิชาการแกะสลักผักและผลไม้ในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 3 แห่ง เพราะบุคคลดังกล่าวมีบทบาทและเป็นกำลังที่สำคัญต่อการร่วมกันอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สังคม การเผยแพร่การสาธิตในโอกาสต่าง ๆ การประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติในการอนุรักษ์ และสามารถแสดงบทบาทและศักยภาพด้านการแกะสลักผักผลไม้ รวมถึงความสามารถในการประกอบอาชีพแกะสลักผักและผลไม้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้กับตัวแปรส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ประสบการณ์การแกะสลักผักและผลไม้ และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ เจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

การทบทวนวรรณกรรม

Chan–Em (2001) กล่าวว่า องค์ประกอบของการรับรู้สามารถแบ่งออกเป็น 2 อย่างด้วยกันคือ

1. การจัดหมวดหมู่ของวัตถุที่เป็นสิ่งเร้า พวก Gestalt Psychologist ซึ่งได้ให้ความสนใจกับ Perception อย่างมาก ได้ให้หลักเกณฑ์ในการที่คนเรามีแนวโน้มที่จะจัดภาพที่เรามองเห็นโดยจัดกลุ่มวัตถุเรียงตามหลักเกณฑ์

2. คุณลักษณะของผู้รับรู้ การรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับการจัดหมวดหมู่ของวัตถุที่เป็นสิ่งเร้าแล้วยังขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้รับรู้ ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละคน อิทธิพลที่ทำให้คุณลักษณะของผู้รับรู้แตกต่างกันออกไป ได้แก่ ประสบการณ์ ความต้องการของร่างกาย อิทธิพลของสังคม

นอกจากนั้น Chan–Em (2001) ยังกล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ มีดังต่อไปนี้

1. ความตั้งใจ (Attention) เป็นความจริงที่ว่าในขณะหนึ่ง ๆ เราไม่ได้รับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเราพร้อมกัน ถ้าหากเรามีความตั้งใจที่จะรับรู้หรือสนใจที่จะรับรู้ เรามักจะได้ยินเสียงนั้นก่อน สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจของคนเราอาจแยกเป็นสิ่งเร้าภายนอก คุณสมบัติของสิ่งเร้าภายนอก

ที่ดึงดูดความตั้งใจของคนได้แก่ ของที่มีขนาดใหญ่ ระดับความเข้มหรือความหนักเบาของสิ่งเร้า การกระทำซ้ำ ๆ เป็นต้น สิ่งเร้าภายในในบางครั้งเราเกิดความต้องการและความหวังที่จะรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเมื่อสิ่งนั้นเป็นที่สนใจ สิ่งเร้าภายในอาจแบ่งออกได้เป็นความสนใจชั่วขณะและความสนใจติดเป็นนิสัย

2. การเตรียมพร้อมที่จะรับรู้ (Preparatory Set) ถ้าเราถูกวางเงื่อนไขให้รับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเราย่อมมีความพร้อมที่จะรับรู้ในเรื่องนั้นอย่างเต็มที่

นอกจากนั้นองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ได้แก่ ความต้องการมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคนในเรื่องเกี่ยวกับ Ambiguous Situation ทัศนคติ ประสบการณ์ และคุณค่าของสิ่งเร้า เป็นต้น

Hongrattanavorakit (2022) กล่าวว่า ปัจจุบันการแกะสลักผักและผลไม้ของไทยได้มีการพัฒนาอุปกรณ์ในการแกะสลัก การเลือกใช้วัสดุที่หลากหลาย รวมถึงการสร้างสรรค์ลวดลายใหม่ ๆ มีการนำงานแกะสลักผักและผลไม้มาใช้ประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การนำมาตกแต่งอาหาร ตกแต่งจานอาหาร และการนำมาจัดตกแต่งสถานที่ในวาระโอกาสต่าง ๆ การแกะสลักผักและผลไม้นับเป็นงานวัฒนธรรมชิ้นหนึ่งที่ช่วยสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ และยังเป็นที่รู้จักในระดับประเทศและนานาชาติ

Jantanao (2014) ศึกษาการรับรู้บทบาทการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสาขาวิชา ปัจจัยสนับสนุนได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครอยู่ในระดับมาก ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา

Waichiangkha (2015) ศึกษาทัศนคติต่อการอนุรักษ์ใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสดของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด อยู่ในระดับปานกลาง ภูมิลำเนาการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ความรู้ด้านงานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด ความภาคภูมิใจในงานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด การจัดการเรียนการสอน และการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน เพศ และระดับชั้นปีที่ศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1–4 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งประกอบด้วย 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาเทคโนโลยีงานประดิษฐ์สร้างสรรค์ ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 658 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1–4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 249 คน ได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนตามวิธีของ Yamane (1973) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้น จากนั้นได้จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นปีตามสาขาวิชาที่ศึกษาจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบทดสอบและแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์กับการวิจัย จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำไปหาค่า Cronbach’s Alpha Coefficient เพื่อนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในการเก็บข้อมูลวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 249 ชุด ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563 ถึงวันที่ 6 มีนาคม 2563 ได้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 249 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแต่ละชุดไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาจัดกระทำและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานตามตัวแปรอิสระปัจจัยส่วนบุคคล โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานตามตัวแปรอิสระปัจจัยสนับสนุน โดยหาค่าการแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละของระดับคะแนน คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานตามตัวแปรตามโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกับตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล โดยทดสอบความสัมพันธ์ (The X2 – Test for Independence) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกับตัวแปรอิสระปัจจัยสนับสนุนโดยการหาค่า Pearson's Correlation Coefficient

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 249 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 68.27 ระดับชั้นปีที่ศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 และมีประสบการณ์ในการแกะสลักผักและผลไม้ จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 75.50

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยสนับสนุนได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ การเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับของความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้

ตารางที่ 1 ระดับของความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ คะแนน 0 – 6	62	24.80
ระดับกลาง คะแนน 7 – 13	186	74.80
ระดับสูง คะแนน 14 – 20	1	0.40
รวม	**249**	**100.00**

จากตารางที่ 1 พบว่า ในการทำการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้มีระดับความถี่และค่าร้อยละของคะแนนอยู่ในระดับกลางมากที่สุดมากถึง 186 คน คิดเป็นร้อยละ 74.80

2.2 ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ โดยมีทั้งสิ้น 3 ด้านคือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้
ด้านความคิด

เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านความคิด	$\overline{x}$	S.D.	ระดับความคิด
1. ความรู้ด้านงานแกะสลักผักผลไม้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม	4.27	0.64	ดี
2. ทักษะความชำนาญมีความจำเป็นกับการสร้างสรรค์ผลงานแกะสลักผักผลไม้	4.39	0.58	ดี
3. นักแกะสลักที่ดีไม่จำเป็นต้องมีความชำนาญด้านการแกะสลักผักผลไม้	3.66	1.12	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ (ต่อ)
ด้านความคิด

เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านความคิด	$\overline{x}$	S.D.	ระดับความคิด
4. นักแกะสลักที่ดีต้องใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.43	0.63	ดี
5. สามารถนำงานแกะสลักผักผลไม้ไปประกอบอาชีพได้	4.50	0.57	ดี
6. งานแกะสลักผักผลไม้มีโอกาสประสบความสำเร็จในอาชีพน้อยกว่าอาชีพอื่น	3.58	1.14	ปานกลาง
7. งานแกะสลักผักผลไม้ส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ	4.12	0.71	ดี
8. งานแกะสลักผักผลไม้ฝึกความอดทน มีสมาธิในการทำงาน	4.54	0.55	ดี
9. สามารถถ่ายทอดความรู้แก่บุคคลที่สนใจ	4.40	0.60	ดี
10. ผลงานด้านการแกะสลักผักผลไม้สามารถนำมาพัฒนาวิชาชีพได้	4.37	0.67	ดี
รวม	**4.22**	**0.72**	**ดี**

จากตารางที่ 2 พบว่า เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ของกลุ่มตัวอย่างด้านความคิด มีระดับความคิดในระดับดีที่ค่าเฉลี่ย 4.22 และข้อที่คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ งานแกะสลักผักผลไม้ฝึกความอดทน มีสมาธิในการทำงานในระดับดีที่ค่าเฉลี่ย 4.54

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้
ด้านความรู้สึก

เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านความรู้สึก	$\overline{x}$	S.D.	ระดับความรู้สึก
1. วิชาการแกะสลักผักผลไม้มีประโยชน์ต่อสังคม / ประเทศ	4.33	0.62	ดี
2. ภูมิใจที่ได้เรียนการแกะสลักผักผลไม้	4.36	0.62	ดี
3. มีความสุขเมื่อเห็นผลงานที่แปลกใหม่ของเพื่อน	4.36	0.65	ดี
4. เห็นคุณค่า ประโยชน์ของการแกะสลักผักผลไม้	4.37	0.63	ดี
5. งานแกะสลักผักผลไม้ช่วยสร้างจินตนาการ	4.46	0.62	ดี
6. การอนุรักษ์งานแกะสลักผักผลไม้ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข	4.35	0.66	ดี
7. สนใจศึกษางานแกะสลักผักผลไม้ในระดับที่สูงขึ้น	4.23	0.72	ดี

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ (ต่อ)
ด้านความรู้สึก

เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านความรู้สึก	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความรู้สึก
8. ชื่นชอบเมื่อเห็นคนอื่นแกะสลักผักผลไม้	4.38	0.66	ดี
9. การเรียนงานแกะสลักผักผลไม้ทำให้จิตใจสงบ มีสมาธิ	4.42	0.68	ดี
10. ไม่ชอบงานแกะสลักผักผลไม้เพราะขั้นตอนที่ยุ่งยาก	3.63	2.90	ปานกลาง
รวม	**4.28**	**0.87**	**ดี**

จากตารางที่ 3 พบว่า เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ของกลุ่มตัวอย่างด้านความรู้สึก มีระดับความรู้สึกที่ระดับดีที่ค่าเฉลี่ย 4.28 และข้อที่คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ งานแกะสลักผักผลไม้ช่วยสร้างจินตนาการในระดับดีที่ค่าเฉลี่ย 4.46

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้
ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม

เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การแสดง พฤติกรรม
1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานแกะสลักผักผลไม้	3.97	0.85	มาก
2. อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับงานแกะสลักผักผลไม้ เป็นประจำ	3.54	1.05	ปานกลาง
3. เข้าร่วมประกวดแข่งขันงานแกะสลักผักผลไม้ เป็นประจำ	3.19	1.44	ปานกลาง
4. หมั่นฝึกฝนฝีมือให้เป็นที่ยอมรับ	3.51	1.15	ปานกลาง
5. สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจงานแกะสลักผักผลไม้อย่างถูกต้อง	3.64	1.07	ปานกลาง
6. ฝึกปฏิบัติการแกะสลักผักผลไม้เพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง	3.56	1.20	ปานกลาง
7. นำความรู้จากงานแกะสลักผักผลไม้ไปหารายได้	3.55	1.19	ปานกลาง
8. ต้องการศึกษางานแกะสลักผักผลไม้ในระดับที่สูงขึ้น	3.81	1.09	มาก
9. เมื่อได้รับมอบหมายให้แกะสลักผักผลไม้จะทำให้เสร็จด้วยตนเอง	4.01	0.97	มาก
10. นำคำติชมของผู้อื่นมาปรับ	4.26	2.60	มาก
รวม	**3.70**	**1.26**	**มาก**

จากตารางที่ 4 พบว่า เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ของกลุ่มตัวอย่างด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมมีระดับการแสดงพฤติกรรมมากที่ค่าเฉลี่ย 3.70 และข้อที่คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นำคำติชมของผู้อื่นมาปรับในระดับมากที่ค่าเฉลี่ย 4.26

2.3 ผลการวิเคราะห์การเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

การเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้	$\overline{x}$	**S.D.**	**ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม**
1. การเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานแกะสลักผักผลไม้	3.64	1.16	ปานกลาง
2. เผยแพร่ความรู้ด้านงานแกะสลักผักผลไม้สู่ชุมชน	3.56	1.13	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในงานแกะสลักผักผลไม้ของคณะ	3.64	1.12	ปานกลาง
4. ระดมความสามารถ / ความคิดของเพื่อนร่วมวิชาชีพมาสร้างประโยชน์ต่อชุมชน เช่น สัมมนา	3.59	1.13	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านแกะสลักผักผลไม้	3.64	1.13	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านแกะสลักผักผลไม้	3.60	1.12	ปานกลาง
7. มีส่วนร่วมเผยแพร่ผลงานด้านการแกะสลักทางระบบสารสนเทศ	3.81	1.07	มาก
8. มีส่วนร่วมในการจัดชมรม / เป็นสมาชิกเกี่ยวกับการแกะสลักผักผลไม้ของคณะหรือมหาวิทยาลัย	3.62	1.10	ปานกลาง
9. เข้าร่วมกิจกรรม / จัดนิทรรศการด้านแกะสลักผักผลไม้	3.58	1.11	ปานกลาง
10. เข้าร่วมกิจกรรมด้านแกะสลักผักผลไม้กับนักศึกษาต่างสถาบัน	3.53	1.16	ปานกลาง
รวม	**3.62**	**1.12**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 5 พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 3.62 และข้อที่คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มีส่วนร่วมเผยแพร่ผลงานด้านการแกะสลักทางระบบสารสนเทศในระดับมากที่ค่าเฉลี่ย 3.81

3. ผลการวิเคราะห์การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้	$\overline{x}$	S.D.	ระดับการรับรู้บทบาท
1. นำความรู้ด้านงานแกะสลักผักผลไม้ไปส่งเสริมเศรษฐกิจครอบครัว	3.71	1.04	มาก
2. ผนึกกำลังกับเพื่อนสมาชิกโดยนำความรู้ไปพัฒนา เช่น การตั้งชมรมสอนแกะสลักให้กับผู้ที่สนใจฟรี	3.67	1.16	มาก
3. มีบทบาทในการสร้างค่านิยมให้กับสมาชิกในครอบครัวในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักผลไม้	3.62	1.06	ปานกลาง
4. รณรงค์ให้มีการอนุรักษ์งานแกะสลักผักผลไม้	3.80	0.99	มาก
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักผลไม้	3.95	0.87	มาก
6. นำความรู้ด้านงานแกะสลักผักผลไม้ไปเผยแพร่แก่เพื่อนบ้านและคนในชุมชน	3.79	0.99	มาก
7. นำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้กับงานแกะสลักผักและผลไม้	3.72	1.03	มาก
8. ค้นคว้าข้อมูลความรู้ด้านงานแกะสลักผักผลไม้อยู่เสมอ	3.71	1.06	มาก
9. เผยแพร่สาธิตงานแกะสลักผักผลไม้สู่สาธารณชน	3.79	2.15	มาก
10. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้คนเข้าถึงงานแกะสลักผักผลไม้	3.98	2.40	มาก
11. เผยแพร่ผลงานแกะสลักผักผลไม้บนโลกออนไลน์	3.83	1.05	มาก
12. มีการจัดการและวางแผนในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง	3.74	1.00	มาก
13. รู้จักดัดแปลงผักผลไม้ด้วยวิธีการแกะสลักให้ดูน่ารับประทาน	3.82	1.01	มาก
14. รู้จักขอบข่ายงานแกะสลักผักผลไม้	3.80	1.00	มาก
15. แกะสลักผักผลไม้อย่างง่ายให้กับสมาชิกในครอบครัวได้รับประทาน	3.70	1.13	มาก
รวม	**3.77**	**1.26**	**มาก**

จากตารางที่ 6 พบว่า การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีระดับการรับรู้บทบาทมากที่ค่าเฉลี่ย 3.77 และข้อที่คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้คนเข้าถึงงานแกะสลักผักและผลไม้ในระดับมากที่ค่าเฉลี่ย 3.98

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้กับตัวแปรอิสระปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ประสบการณ์ในการแกะสลัก และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ เจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ผู้ศึกษากำหนดสมมติฐานไว้ 2 ข้อดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1 การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี และประสบการณ์ในการแกะสลัก

- **ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ** พบว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ จำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสถิติ Chi–Square ได้ค่า $p < .05$ มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 9 เผยแพร่สาธิตงานแกะสลักผักและผลไม้สู่สาธารณชนมีค่า $\overline{x}$ = 11.487 และ p–value = .043 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- **ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับชั้นปี** พบว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ จำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสถิติ Chi–Square ได้ค่า $p < .05$ มีจำนวน 1 ข้อคือ ข้อที่ 15 แกะสลักผักผลไม้อย่างง่ายให้สมาชิกในครอบครัวได้รับประทานมีค่า $\overline{x}$ = 24.491 และ p–value = .016 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- **ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านประสบการณ์ในการแกะสลัก** พบว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ จำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสถิติ Chi–Square ได้ค่า $p < .05$ มีจำนวน 1 ข้อคือ ข้อที่ 14 รู้จักขอบข่ายงานแกะสลักผักและผลไม้มีค่า $\overline{x}$ = 12.645 และ p–value = .013 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.2 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 2 การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ เจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

- **ปัจจัยสนับสนุน ด้านความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้** พบว่า ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.332 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำ กล่าวคือเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ไม่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้เพิ่มขึ้นในภาพรวม
- **ปัจจัยสนับสนุน ด้านเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้** คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านความคิด มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ด้านความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง กล่าวคือเมื่อกลุ่มตัวอย่างรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ จะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติด้านความคิดในทางเดียวกันต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้เพิ่มขึ้นในภาพรวม

1) เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านความรู้สึก มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ด้านความรู้สึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ จะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติด้านความรู้สึกในทางเดียวกันต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้เพิ่มขึ้นในภาพรวม

2) เจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง กล่าวคือเมื่อกลุ่มตัวอย่างรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้จะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติด้านความแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมในทางเดียวกันต่อการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้เพิ่มขึ้นในภาพรวม

- **ปัจจัยปัจจัยสนับสนุน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้** พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง กล่าวคือเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ จะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้เพิ่มขึ้นในภาพรวม

สรุปและอภิปรายผล

1. การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1–4 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งประกอบด้วย 6 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาเทคโนโลยีงานประดิษฐ์สร้างสรรค์ มีการรับรู้บทบาทอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิชาการแกะสลักผักและผลไม้เป็นวิชาเลือกที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ประกอบกับนักศึกษาที่เรียนในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์จะสนใจในวิชาชีพที่เรียน เห็นประโยชน์ของการนำวิชาชีพไปประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yangsiri & Jankeaw (2022) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทต่อการจัดองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน พัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้กับตัวแปรส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ประสบการณ์การแกะสลักผักและผลไม้

2.1 เพศ สำหรับคำถามเผยแพร่สาธิตงานแกะสลักผักและผลไม้สู่สาธารณชน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสาธิตงานแกะสลักผักและผลไม้ต้อนรับบุคคลสำคัญหรือการเผยแพร่วัฒนธรรม สถาบันการศึกษาจะนิยมให้นักศึกษาผู้หญิงแต่งชุดไทยสาธิตการแกะสลักในงานแสดงวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suriyakamol (2016) กล่าวว่าการแกะสลักผักและผลไม้เป็นการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ซึ่งเดิมเป็นวิชาชั้นสูงของกุลสตรีในรั้วในวังต้องฝึกฝนและเรียนรู้จนเกิดความชำนาญ ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามจึงคิดว่าเพศส่งผลต่อเรื่องนี้

2.2 ระดับชั้นปี สำหรับคำถามแกะสลักผักผลไม้อย่างง่ายให้สมาชิกในครอบครัวได้รับประทานมีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมากจากการผักผลไม้อย่างง่ายให้สมาชิกในครอบครัวได้รับประทาน เป็นการอนุรักษ์การแกะสลักขั้นพื้นฐาน เช่น การปอกเปลือก การคว้านเม็ด การหั่นผลไม้เป็นชิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pislam et al. (2020) กล่าวว่าแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะการแกะสลักผักและผลไม้ควรใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่เข้าใจง่ายโดยการจัดการเรียงลำดับการสอนจากง่ายไปยากของลวดลายต่าง ๆ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ Kanhakanjana (2011) กล่าวว่าการแกะสลักผลไม้ด้วยการปอกคว้าน เพื่อสามารถรับประทานได้สะดวก ลักษณะเป็นชิ้นพอคำหรือมีลักษณะเป็นชิ้นที่สะดวกในการหยิบบริโภค

2.3 ประสบการณ์การแกะสลักผักและผลไม้ สำหรับคำถามรู้จักขอบข่ายงานแกะสลักผักและผลไม้มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรู้จักขอบข่ายงานแกะสลักผักและผลไม้ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาซึ่งความรู้และประสบการณ์ด้านการแกะสลักผักและผลไม้ยังไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องหาประสบการณ์นอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pislam et al. (2020) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะการแกะสลักผักและผลไม้ ต้องดำเนินการปรับกิจกรรมหรือมอบหมายงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบทเรียน โดยอาจารย์ผู้สอนควรมอบหมายงานเป็นกลุ่มเนื่องจากนักศึกษาจะได้ฝึกการทำงานเป็นทีม (Team-Based Learning: TBL) ได้แชร์ความคิดสร้างสรรค์ซึ่งกันและกัน และสามารถนำไปบูรณาการใช้ในชีวิตจริง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้กับปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ เจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ และการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้

3.1 ความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนวิชาแกะสลักผักและผลไม้ต้องใช้ทักษะและประสบการณ์จึงทำให้ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jantanao (2014) ได้ศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา

3.2 เจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติ จึงทำให้ขาดการสอนด้านทฤษฎี ขาดการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้รวมถึงขาดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยในการส่งเสริมพัฒนาให้นักศึกษามีเจตคติต่องานแกะสลักผักและผลไม้ ซึ่งสอดคล้องกับ Waichiangkha (2015) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมบทบาทการอนุรักษ์วัฒนธรรมสาขาการช่างฝีมือด้านงานใบตอง ดอกไม้เครื่องสดแก่เยาวชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเยาวชนถือเป็นส่วนสำคัญต่อการดำรงและรักษาศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ

3.3 การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนแกะสลักผักผลไม้มุ่งเน้นให้นักศึกษาปฏิบัติจริง และมีกิจกรรมให้นักศึกษาเข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานภายนอกจัดยังอาจไม่ครอบคลุมให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jantanao (2014) ได้ศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครพบว่า การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษาในระดับสูง เนื่องจากการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์มุ่งเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และมีกิจกรรมให้นักศึกษาเข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับงานแกะสลักผักและผลไม้อยู่ในระดับกลาง การเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้อยู่ในระดับที่มาก ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนหน่วยงานที่รับผิดชอบควรส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจและการเข้าร่วมกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมประชุมสัมมนา การจัดตั้งชมรม การจัดนิทรรศการ การส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการแกะสลัก

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่องการรับรู้บทบาทในการอนุรักษ์งานแกะสลักผักและผลไม้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สนับสนุนเงินงบประมาณรายได้คณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

References

Chan–Em, S. (2001). **General Psychology.** Thai Watana Phanit.

Department of Cultural Promotion (DCP). (2016). **Traditional Craftsmanship : National Intangible Cultural Heritage.** https://chantralibraryhome.files.wordpress.com/2019/07/publication12.pdf

Hongrattanavorakit, S. (2022). Contemporary Art of Fruit and Vegetable Carving. *Journal of Cultural Approach*, 23(44), 58–69.

Jantanao, N. (2014). **Role Perception in Home Economics Profession of Students from the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.** Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.

Kanhakanjana, K. (2011). **The Art of Fruit and Vegetable Carving.** Odean Store.

Pislam, Y., Tongkaw, A. & Ladnoi, S. (2020). Guidelines for the Development of Learning Management in the Arts of Vegetable and Fruit Carving Subjects Dusit Thani College, Pattaya. *Dusit Thani College Journal*, 14(3), 369–384.

Suriyakamol, S. (2016). **A Model and a Learning Process to Develop Excellence in Carving Fruits and Vegetables : Case Study of Recipients of National Excellence Fair Awards.** Srinakharinwirot University.

Waichiangkha, A. (2015). Attitudes toward the Preservation of Banana–Leaf Craft, Flower Works and Decoration of Fresh Flowers of the Faculty of Home Economics Technology Students, Rajamangala University of Technology. *RMUTP Research Journal*, 9(1), 23–37.

Yamane, T. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis.** Harper & Row.

Yangsiri, P. & Jankaew, W. (2022). The Role of School Administrators in the Organization of Learning According to the Perceptions of School Teachers in Suphan Sung District under Bangkok. *Three Science Journal*, 7(1), 23–36.